

ਜੀ.ਡੀ. ਜਾਲਾਨੀ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ. ਈ.ਟੀ.ਸੀ. ਈ.ਟੀ.ਸੀ. NONE

ਏ ਅਤੇ ਹੋਰ NONE

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. NONE

ਫਰਵਰੀ 2, 1995

[ਬੀ.ਪੀ. ਜੀਵਨ ਰੈਡੀ, ਸੁਹਾਸ ਸੀ. ਸੇਨ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ]

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ-ਕਲਾਮ 298, 299 ਅਤੇ 14-ਮੈਲਾਫਾਈਡਸ-ਦਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉੱਨਤ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਕੰਪਨੀ-ਹੋਲਡ, ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਟੈਂਡਰ ਬੁਲਾਉਣ ਲਈ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਮਾਮਲਾ-ਸਬ-ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰ-ਸੀ ਟੀ-ਆਯੋਜਤ, ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਸਹੀ ਵਿਚਾਰ-ਵਿਰੁਧ ਕੋਈ ਮਾਲਾਫਾਈਡ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ MD-ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਕਾਨੂੰਨ-ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ

ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਮਾਲਾ ਫਾਈਡਸ ਨਹੀਂ ਬਣਾਈ ਗਈ

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ—ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਰ ਦੁਆਰਾ—ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਉਹ ਕੰਪਨੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ—ਸੁਣਵਾਈ ਹੋਈ।

ਤਿੰਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਮੈਕਸ-ਜੀਬੀ (ਜਵਾਬ ਨੰਬਰ 4) ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ ਈ ਨੇ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ, HAL ਨਾਲ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਨ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪੈਨਿਕਲਲਿਨ- (Penn.G) ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਵੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਆਪਣੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਵਿੱਚ.

ਜਦੋਂ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 5 ਸਮੇਤ ਚਾਰ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ ਸਨ (Max.GB) HAL ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ MD ਨੇ Mu-GB ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ। ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਨੇ SPIC ਅਤੇ PBG aild ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ HAL ਨਾਲੋਂ ਉੱਚਾ ਹੈ।

ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਬ-ਕਮੇਟੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਕਿ SPIC ਅਤੇ PBG ਦੀਆਂ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਸਵੀਕਾਰ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ. ਸਬ-ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜੀ.ਬੀ. ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਬਚੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਵਿੱਤੀ ਮਾਪਦੰਡ। ਫਿਰ ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੈਕਸ-ਜੀਬੀ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਮਿਨਹਮ ਲੀਜ਼ ਰੈਂਟਲ ਰੁਪਏ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। 31~68 ਕਲੋਰਸ। ਐਚਏਐਲ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੇ ਫਿਰ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ। ਭਾਰਤ ਦੇ ff_ ਇਹ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ •। 31.68 crores ਮੈਕਸ-ਜੀਬੀ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਬੋਰਡ ਦਾ ਮਤਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਐਮ.ਐਮ. ਸ਼ਰਮਾ ਦੀ ਮਾਹਰ ਸਲਾਹ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਨੂੰ ਮੈਕਸ-ਜੀ.ਬੀ. ਨਾਲ ਇੱਕ ਐਮ.ਓ.ਯੂ. ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਐਮ.ਓ.ਯੂ. ਹਰ ਸਾਲ ਦੇ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ 17 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਲਈ ਸਾਈਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾਓ ਨੇ ਤਿੰਨ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਖਲ ਕਰਕੇ ਐਮ.ਓ.ਯੂ. ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ, ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿ ਐਮ.ਓ.ਯੂ. ਇਸ ਕਾਰਨ ਅਵੈਧ ਸੀ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਹੋਰ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਬਰਾਬਰ ਉੱਚੇ ਤਕਨੀਕੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਦੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੀ

ਪੂਰਵਗ੍ਰਹਿਤਾ ਕਾਰਨ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੀ ਮਾਲਫਾਈਡਜ਼ ਕਾਰਨ, ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਪੈਦਾ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਰਕਮ 'ਤੇ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦੇਣਾ ਪਿਆ, ਕਿ ਸਰਕਾਰ/ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਨੂੰ ਟੈਂਡਰਾਂ ਲਈ ਬੁਲਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਕੰਟਰੈਕਟ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਚੁੱਪ ਚਾਪ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਾਰੇ ਦਾਅਵੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਦੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੀ ਮਾਲਫਾਈਡਜ਼ ਕਾਰਨ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ ਦਾ ਉਚਿਤ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਕਿ ਮੈਕਸ-ਜੀ.ਬੀ. ਦੁਆਰਾ ਤਹਿ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਅੱਗੇ ਪੁੱਛਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿ ਐਮ.ਓ.ਯੂ. ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਘੱਟ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਰਕਮ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਦੇ ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਹਿ ਕੀਤੀ ਗਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਰਕਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੈ; ਕਿ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਬਜਾਏ ਇਸ ਦੇ ਕਿ ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ; ਕਿ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਦੇ ਆਰਟੀਕਲਜ਼ ਆਫ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਆਰਟ. 117 ਅਧੀਨ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੂੰ ਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅਯੋਗ ਸੀ; ਅਤੇ ਕਿ ਐਮ.ਓ.ਯੂ. ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਟੈਰੀਟ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਈਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ

1. ਹਾਲਾਤ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਚਏਐਲ ਦੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਖਰਾਬੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਇਹ ਕਿ ਉਹ ਬਾਹਰਲੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।

2. ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਿ ਕੋਈ ਨਿਰਪੱਖ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

3. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਸ.ਪੀ.ਆਈ.ਸੀ. ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਅੱਗੇ ਵਧਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਲਈ ਪੈਨ-ਜੀ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਇੱਕ ਪੈਦਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੰਭਾਵੀ ਸਾਝੇਦਾਰ ਦੇ ਬਜਾਏ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਵਜੋਂ ਵਧੇਰੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੂਜੇ, ਇਸ ਦੀ ਤਕਨੀਕ ਅਣਪਛਾਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰਕ ਜੋਖਮ ਦਾ ਅੰਸ਼ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ ਦੀ ਅਣਧੇਰੇ ਜਾਂ ਮਕੈਨੀਕਲ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਵਿਚਾਰ ਨਾ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਮਕੈਨੀਕਲ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

4. ਜਿਹੜੇ ਤੱਕ ਪੀ.ਬੀ.ਜੀ. ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਸਨੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਭਾਗੀਦਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ; ਇਹ ਕੰਮ ਇਸਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ। ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਪਰ, ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਦੇ ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਨੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਾਗੀਦਾਰ ਵਿਜ਼., ਬਾਯੋਟਿਕਾ ਆਫ ਸਲੋਵਾਕੀਆ ਦੀ ਤਕਨੀਕ ਉਸ ਤਕਨੀਕ ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਵਲੋਂ ਵਰਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ।

5. ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਬੋਰਡ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਂ ਇਹ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਸ.ਪੀ.ਆਈ.ਸੀ. ਅਤੇ ਪੀ.ਬੀ.ਜੀ. ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਨੂੰ ਤਕਨੀਕੀ ਰਾਏ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਮਾਹਰ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਾਏ ਹਾਸਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ।

6. ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਦੀਆਂ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਅਤੇ ਐਮ.ਜੀ.ਬੀ. ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਮਤ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਰਕਮ ਬਾਰੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।

3. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸਿਰਫ ਨਿਲਾਮੀ ਜਾਂ ਟੈਂਡਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲੀਜ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਸਾਧਾਰਣ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤਕਨੀਕ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਾਜ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਨਾ ਸਿਰਫ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਦੀ

ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਬਲਕਿ ਇਸਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਤੇ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਭਾਗੀਦਾਰ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਨੇ ਉਚਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਵਿਵਸਥਾ ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ।

ਟਾਟਾ ਸੈਲੂਲਾਰ ਬਨਾਮ ਯੂ.ਓ.ਆਈ., (1994) ਜੇ.ਟੀ 4 532. ਸਟਰਲਿੰਗ ਕੰਪਿਊਟਰਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਐਮ/ਐਸ. ਐਮ&ਐਨ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਓਰਸ., [1993] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 445 ਅਤੇ ਚੁਰਕ ਸੀਮੈਂਟ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸੰਘ ਅਤੇ ਓਰਸ. ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਪੰਜਾਬ, ਏ.ਆਈ.ਆਰ (1992) ਸਭ. 83, ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

4. ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਹੈ। ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲਜ਼ ਆਫ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਆਰਟੀਕਲ 117 ਵਿੱਚ 'ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਮਤਲਬ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਹੈ। ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਾ ਰੂਪ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਿਰਦੇਸ਼ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਉੱਤੇ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਹੈ। ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਅੰਦਰੂਨੀ ਮਾਮਲਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇ ਵਾਰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਐਮ.ਡੀ., ਐਚ.ਏ.ਐਲ., ਸਰਕਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਮੈਕਸ-ਜੀ.ਬੀ. ਨਾਲ ਐਮ.ਓ.ਯੂ. ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਕਿ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰ ਸਕੇ।

ਰਾਏ ਸਾਹਿਬ ਰਾਮ ਜਵਾਇਆ ਕਪੂਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, [1955] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 225 ਅਤੇ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, [1975] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 814, ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

5. ਟੋਰੈਂਟ ਦਾ ਕੇਸ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਐਮ.ਓ.ਯੂ. ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਪਣਾ ਪਲਾਂਟ ਵੇਚਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਤਕਨੀਕ ਸਲੇਵਾਕੀਆ ਦੀ ਬਾਇਓਟਿਕਾ ਦੀ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਦੂਜੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਣਾ ਕੋਈ ਮਕਸਦ ਨਹੀਂ ਸਿੱਧ ਕਰੇਗਾ। ਨਾਲ ਹੀ, ਟੋਰੈਂਟ ਨੇ ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਨਾਲ ਤਸਵੀਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਪੂਰੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੀ ਕਮੀ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।

[ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਜੇ ਐਮ.ਓ.ਯੂ. ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮੌਜੂਦਾ ਰੂਪ ਜਾਂ ਸੇਧੇ ਗਏ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਭ ਸਬੰਧਤ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਸਮੇਂ ਗੁਆਇਆਂ ਬਿਨਾਂ ਠੇਸ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।]

ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲੇਟ ਜੁਰਿਸਡਿਕਸ਼ਨ : ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1251, 1252-53 ਦੇ 1995।

5.10.94 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਡਬਲਿਊ.ਪੀ. ਨੰਬਰ 3181, 3161, 3160 ਦੇ 1994 ਤੋਂ।

ਕੇ.ਕੇ. ਵੇਣੂਗੋਪਾਲ, ਵੀ.ਭਾਕਰੂ, ਮਿਸ ਵਿਜੈਲਕਸ਼ਮੀ ਮੇਨਨ, ਮਿਸ ਅਨੁਰਾਧਾ ਦੱਤ, ਮਿਸ ਰੂਪਾਲੀ ਚੋਪੜਾ, ਅਤੇ ਕਿਰਤ ਰਾਵਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਾਸਤੇ ਸੀ.ਏ. ਨੰਬਰ 1251/95 ਵਿੱਚ।

ਕਿਰਤ ਰਾਵਲ ਅਤੇ ਭਰਤ ਸੰਗਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਾਸਤੇ ਸੀ.ਏ. ਨੰਬਰ 1252/95 ਵਿੱਚ।

ਐਫ.ਐਸ. ਨਾਰੀਮਨ, ਸੁਭਾਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਅਸ਼ੋਕ ਮਾਥੁਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਾਸਤੇ ਸੀ.ਏ. 1253/95 ਵਿੱਚ।

ਐਮ. ਚੰਦਰਸ਼ੇਖਰਨ ਅਤਿਰਿਕਤ ਸਾਲਿਸਟਰ ਜਨਰਲ, ਪੀ.ਪੀ. ਮਲਹੋਤਰਾ, ਮਿਸ ਨਿਰੰਜਨਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮਿਸਿਜ਼ ਅਨਿਲ ਕਟਿਆਰ ਨੰਬਰ 1 ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ।

ਕੇ.ਪ੍ਰਸਾਰਨ, ਪੀ.ਕੇ ਮਲਿਕ ਅਤੇ ਜੇ.ਕੇ. ਦਾਸ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਲਈ।

ਬਾਰਿਸ ਐੱਨ. ਸਾਲਵੇ, ਸੰਜੀਵ ਪੁਰੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮੀਨਾਕਸ਼ੀ ਗਰੇਵਰ, ਅਤੇ ਐੱਨ. ਗਣਪਤੀ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਲਈ।

ਏ.ਕੇ. ਗਾਂਗੁਲੀ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਪੀ.ਕੇ. ਮਲਿਕ, ਅਤੇ ਜੇ.ਕੇ. ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ ਦਾਸ. ਨੰ.4।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ

ਬੀ.ਪੀ. ਜੀਵਨ ਰੈੱਡੀ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ. ਛੁੱਟੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ।

ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਐਂਟੀਬਾਇਓਟਿਕਸ ਲਿਮਿਟੇਡ (ਐਚ.ਏ.ਐਲ.) ਪੈਨਿਸਿਲਿਨ-ਜੀ ਸਮੇਤ ਕਈ ਐਂਟੀਬਾਇਓਟਿਕ ਦਵਾਈਆਂ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਇੱਕ ਪੌਦਾ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਦੇ ਪਿੰਪਰੀ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਪੌਦੇ ਦੀ ਸਥਾਪਿਤ ਸਮਰੱਥਾ 1600MMM ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਕੇਵਲ 850MMU ਹੀ ਉਤਪਾਦਨ ਕਰ ਸਕਿਆ ਹੈ। ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਪਨੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਪਨੀ, ਆਈ.ਡੀ.ਪੀ.ਐਲ., ਵੀ ਇਸੇ ਦਵਾਈ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਨਿੱਜੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਇਕਾਈ, ਐਲੈਂਬਿਕ, ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਦਵਾਈ ਉਤਪਾਦਨ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪੈਨ-ਜੀ ਦਾ ਕੁੱਲ ਉਤਪਾਦਨ ਕੇਵਲ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਕੁੱਲ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦਾ 45% ਹੀ ਪੂਰਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਾਕੀ 55% ਨੂੰ ਆਯਾਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਆਯਾਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੈਨ-ਜੀ ਦੀ ਕੀਮਤ ਉਸ ਕੀਮਤ ਦੇ ਅੱਧ ਹੈ ਜਿਸ ਕੀਮਤ ਤੇ ਸਥਾਨਕ ਤੌਰ ਤੇ ਉਤਪਾਦਿਤ ਦਵਾਈ ਵੇਚੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਪੈਨ-ਜੀ ਨੂੰ ਪੈਨਿਸਿਲੀਅਮ ਨੇਟੇਟਮ ਅਤੇ ਪੈਨਿਸਿਲੀਅਮ ਕ੍ਰਿਸੋਜੀਨਮ ਦੇ ਫੰਗਸ ਦੇ ਤਣਾਂ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜਟਿਲ ਕਿਣਵਨ ਦੁਆਰਾ ਉਤਪਾਦਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਗੁਣਵੱਤਾ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਨ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਤਣਾਂ ਨੂੰ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਐਚ.ਏ.ਐਲ., ਜੋ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਵਾਈ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਵੀ ਇਸ ਦਵਾਈ ਦੇ ਤਣ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਨ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। 1976 ਤੋਂ 1986 ਤੱਕ, ਇਹ ਜਾਪਾਨ ਤੋਂ ਫਿਲਾਮੈਂਟਸ ਤੋਯੋ ਜੋਜੋ ਤਣਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਹ ਤਕਨੀਕ ਪੁਰਾਣੀ ਹੋ ਗਈ, ਤਾਂ ਇਸਨੇ 1986 ਵਿੱਚ ਪੈਨਲੈਬਸ ਇੰਕ., ਯੂ.ਐਸ.ਏ. ਤੋਂ ਪੈਲੇਟੀ ਤਣਾਂ ਵਿੱਚ ਸਵਿੱਚ ਕਰ ਲਿਆ। ਫਿਰ ਵੀ, ਉਤਪਾਦਨ ਸਥਾਪਿਤ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ 55% ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਉਤਪਾਦਨ, ਗੁਣਵੱਤਾ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਨ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਅਤੇ ਸਾਧਨ ਲੱਭਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਹਾਲੈਂਡ ਦੀ ਗਿਸਟ ਬ੍ਰੇਕੇਡਸ (ਇਥੇ 'ਜੀ.ਬੀ.' ਵਜੋਂ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ) ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਪੈਨ-ਜੀ ਦਾ ਅਗਰਣੀ ਉਤਪਾਦਕ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ, ਇਹ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦਾ 20% ਕੰਟਰੋਲ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਕਈ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੌਦੇ ਹਨ।

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ "ਟੈਕਨੋਲੋਜੀ ਇਨ ਇੰਡੀਅਨ ਪੈਨਿਸਿਲਿਨ-ਜੀ/ਵੀ ਇੰਡਸਟਰੀ" - ਜੋ ਕਿ ਅਪ੍ਰੈਲ, 1991 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਜਿਸਟਰ ਅਧੀਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਥਿਤੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ - ਪੈਨਲੈਬਸ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਸਟ੍ਰੇਨਜ਼ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਅਪੇਕਸਾਕਾਤ ਛੋਟੀ ਅਵਧੀ ਵਿੱਚ 60,000 ਯੂਨਿਟਾਂ/ਮਿਲੀਲੀਟਰ ਤੋਂ ਉੱਤੇ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹਨ। ਸਪੇਨ ਦੀਆਂ ਐਂਟੀਬਾਇਓਟਿਕਸ ਨੇ 60,000 ਯੂਨਿਟਾਂ/ਮਿਲੀਲੀਟਰ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਟ੍ਰੇਨਜ਼ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤੇ ਹਨ ਜਦਕਿ ਜੀ.ਬੀ. ਆਰ&ਡੀ ਪੱਧਰ ਤੇ 80,000 ਯੂਨਿਟਾਂ/ਮਿਲੀਲੀਟਰ ਤੋਂ ਉੱਤੇ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਸਟ੍ਰੇਨਜ਼ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀ ਉਤਪਾਦਨ ਯੋਗਤਾ 60,000 ਯੂਨਿਟਾਂ/ਮਿਲੀਲੀਟਰ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਜੀ.ਬੀ. ਹੀ ਅੱਗੇ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਉਕਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੈਨਿਸਿਲਿਨ ਤਕਨੀਕ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਕੰਪਨੀਆਂ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਰਾਜ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ।

ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਅਤੇ ਮੈਕਸ-ਜੀ.ਬੀ. (ਜੀ.ਬੀ. ਅਤੇ ਮੈਕਸ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਮਿਲਣ ਨਾਲ ਬਣੀ ਕੰਪਨੀ)

ਵਿਚਕਾਰ ਗੱਲਬਾਤ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਅਤੇ ਐਮ.ਜੀ.ਬੀ. ਵਿਚਕਾਰ 20 ਜੂਨ, 1994 ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ (ਐਮ.ਓ.ਯੂ.) ਦਸਤਖਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਭਾਵ, ਟੈਰੈਂਟ ਗੁਜਰਾਤ ਬਾਇਓਟੈਕ ਲਿਮਿਟੇਡ, ਐਸ.ਪੀ.ਆਈ.ਸੀ. ਅਤੇ ਪੀ.ਬੀ.ਜੀ. ਨੇ ਵੀ ਪੈਨ-ਜੀ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕਸਮਤਾ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਨਾਲ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਨ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਤਕਨੀਕ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਵੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨੇ 20 ਜੂਨ, 1992 ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਐਮ.ਓ.ਯੂ. ਨਾਲ ਐਮ.ਜੀ.ਬੀ. ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ। ਜਲਦੀ ਹੀ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਐਮ.ਓ.ਯੂ. ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੇਸ ਸੀ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਰਾਬਰ ਉੱਚੇਰੀ ਤਕਨੀਕ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਸੱਚਮੁੱਚ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਨੂੰ ਹੋਰ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਸ੍ਰੀ ਏ.ਕੇ. ਬਸੂ ਦੀ ਪੂਰਵਗ੍ਰਹਤਾ ਕਾਰਨ ਰੱਦ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਬਸੂ ਸਿਰਫ ਐਮ.ਜੀ.ਬੀ. ਨਾਲ ਹੀ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਕਿ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਦੀਆਂ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਸਹਿਯੋਗ ਲਈ ਪਹੁੰਚਣ ਵਾਲੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਬਸੂ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਦੇ ਪੈਂਦੇ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਾਸ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤੀ। ਸ੍ਰੀ ਬਸੂ ਦੀ ਮਾਲਾ ਫਾਈਡਜ਼ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਕਤ ਐਮ.ਓ.ਯੂ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੈਂਦੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਰੀਆਂ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਾਲਾਨਾ 17 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ 'ਤੇ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦੇਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਸ ਤੋਂ ਕਹਿ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੀਜ਼ ਰਕਮ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸਨ। ਸ੍ਰੀ ਬਸੂ ਦੀ ਤਰਫਦਾਰੀ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਨੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਰਕਮ ਰੁਪਏ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। 31.68 ਕਰੋੜ, ਉਸਨੇ ਉਕਤ ਸ਼ਰਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਘੱਟ ਅੰਕੜੇ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਿਆ ਰੁਪਏ ਦਾ 17 ਕਰੋੜ। ਦਰਜ ਹੈ ਕਿ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਇੱਕ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ, ਆਰਟੀਕਲ 12 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਥਾਰਟੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਾਰੀਆਂ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸੀ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਬੋਲੀਆਂ ਦੇਣ ਅਤੇ ਚੁਣਨ ਦਾ ਬਰਾਬਰ ਮੌਕਾ ਦੇਣ। ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਢੁਕਵਾਂ। ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. impugned MOU 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ. ਦਰਅਸਲ, ਅਧੀਨਗੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ/ਐਚ.ਏ.ਐਲ. 'ਤੇ ਟੈਂਡਰ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ ਮੰਗੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਸਨ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਅਧਾਰ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਢੁਕਵੇਂ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ। ਇਹ, ਇਹ ਹੈ ਸਪੁਰਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਆਰਟੀਕਲ 14 ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਚੁੱਪਚਾਪ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਹੁੰਚਿਆ ਗਿਆ। ਅੱਜ ਵੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਲੀਜ਼ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਉਕਤ MOU ਦੇ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਕੀ ਹਨ ਦੀ ਰਕਮ. ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਸੰਸਥਾ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਅਪਣਾ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਪਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਅਫਸੋਸ ਹੈ- ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਟਾਟਾ ਸੈਲੂਲਰ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, (1994) ਵਿੱਚ ਜੇ.ਟੀ. (4) 532 ਅਤੇ ਸਟਰਲਿੰਗ ਕਾਮ- ਪੁਟਰ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਮਿਸ. ਐਮ ਐਂਡ ਐਨ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਐਂਡ ਆਰ.ਐਸ., (1993) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 445 ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਚੱਰਕ ਸੀਮੈਂਟ 'ਚ ਵੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸੰਘ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. v. ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ, ਏ.ਆਈ.ਆਰ. (1992) ਸਾਰੇ। 88. ਦ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਕਤ ਸਾਰੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਜਵਾਬਦਾਤਾ* ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਜਿੱਥੇ ਸਰਕਾਰ ਸੱਦਾ ਦੇਣ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ ਟੈਂਡਰ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਦੇਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਜਾਂ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਸਧਾਰਨ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲੀਜ਼ ਇਹ ਇੱਕ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਵਧੀਆ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਨੂੰ ਆਯਾਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਇਸਦੇ ਸਥਾਪਿਤ ਉਤਪਾਦਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਉੱਪਜ ਵਿਸ਼ਵ ਮੰਡੀ ਵਿੱਚ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰੇ। ਉਦਾਰੀਕਰਨ ਦੀ ਨੀਤੀ ਦੇ ਨਾਲ, ਇੱਕ ਸੀ ਓਜੀਐਲ 'ਤੇ ਪੈਨ-ਜੀ ਦੇ ਆਯਾਤ ਦੀ ਸੰਕਾ (ਖੁੱਲਾ ਜਨਰਲ ਲਾਇਸੈਂਸ) ਜਿਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਮਾਰਕੀਟ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੈਨ-ਜੀ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੀ ਕੀਮਤ ਨਾਲੋਂ ਦੁੱਗਣੀ ਹੈ ਆਯਾਤ ਕੀਤਾ Penn-G. ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ. ਕੋਈ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕੰਪਨੀ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੇ.ਵੀ.ਸੀ. ਦੇ ਰਾਹ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਨਾਲ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਾ। ਹਰੇਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੋਲ ਹੈ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ, ਇੱਕ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਵਜੋਂ ਅਤੇ

ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਇੱਕ ਆਪਣੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਭਾਈਵਾਲ H.A.L. ਦੀ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਜੀ.ਬੀ. ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵ ਲੀਡਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕੋਲ 'ਬੀਸੀਟੀ' ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਹੈ। ਸੰਸਾਰ ਅਤੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ 20% ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ! ਬਾਜ਼ਾਰ. ਅਜਿਹੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਟਿਕ-ਅੱਪ ਮਾਰਕੀਟ ਕਾਡਰ ਐਚਏਐਲ ਲਈ ਲਾਭਦਾਇਕ ਸਾਬਤ ਹੋਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ, ਕਈ ਭਾਰਤੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ G.B ਤੋਂ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇ ਪਰ ਉਹ ਅਸਫਲ ਰਹੇ। ਸਾਲ 1993 ਵਿੱਚ ਹੀ ਜੀ.ਬੀ. H.A.L ਦੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਸਹਿਯੋਗ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪਰ ਸਿਰਫ ਇਸਦੇ ਭਾਰਤੀ ਦੁਆਰਾ ਸਾਥੀ, ਜਿਵੇਂ, ਐਮ.ਜੀ.ਬੀ. ਕੁਝ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸਹਿਯੋਗੀ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ G.B ਨਾਲ ਤੁਲਨਾਯੋਗ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਵੀ ਏ ਵਿਸ਼ਵ ਮੰਡੀ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ। ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਦ 1993 ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਹੈ:

ਕੰਪਨੀ

ਗਿਸਟ ਬ੍ਰੇਕਡਾਸ, ਹੋਲੈਂਡ

ਬਾਇਓਕੈਮਿਕ, ਆਸਟਰੀਆ

ਐਂਟੀਬਾਇਓਟੀਕੋਸ, ਸਪੇਨ

ਬੀਚਮ, ਯੂ.ਕੇ.

ਬ੍ਰਿਸਟਲ ਮਾਇਅਰਸ, ਯੂ.ਕੇ.

ਸਿੰਪੈਕ, ਯੂ.ਕੇ.

ਹੋਏਚਸਟ, ਜਰਮਨੀ

ਇਹ ਹੋਰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਿਪਾਨ, ਟੇਰੈਂਟ ਅਤੇ ਪੀ.ਬੀ.ਜੀ. ਦੀ ਸਲੋਵਾਕੀਆ ਦੀ ਤਕਨੀਕ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਧੂਰੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਦਾ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਫਲਦਾਇਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਘੱਟ ਗੁਣਵੱਤਾ ਕਾਰਨ ਉਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਉਹ ਐਮ.ਓ.ਯੂ. ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਾਵਲੇ ਹਨ। ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੀ. ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸਹਿਯੋਗੀ ਦਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਕਿ ਉਸਦਾ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸਹਿਯੋਗੀ ਇਸ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਭੇਜਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਨਾਲ ਤਕਨੀਕੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਨਗੇ ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਤੋਸ਼ਜਨਕ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੈਅ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਸ.ਪੀ.ਆਈ.ਸੀ. ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਇਹ ਆਪਣਾ ਖੁਦ ਦਾ ਪਲਾਂਟ ਲਗਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਤਕਨੀਕ ਸਿਰਫ ਪਾਇਲਟ ਪਲਾਂਟ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਵਪਾਰਕ ਪਲਾਂਟ ਪੱਧਰ 'ਤੇ; ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਇਸ ਨਵੀਂ ਤਕਨੀਕ ਨਾਲ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਟੇਰੈਂਟ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਇਸਦਾ ਸਾਂਝ ਵੀ ਸਲੋਵਾਕੀਆ ਦੇ ਬਾਇਓਟਿਕਾ ਨਾਲ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਤਕਨੀਕ ਨੂੰ ਜੀ.ਬੀ. ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਹੋਰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੁੜ ਮੁਲਾਂਕਣ 'ਤੇ ਵੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਜੀ.ਬੀ. ਨਾਲ ਸਹਿਯੋਗ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੈ ਬਜਾਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਨਾਲ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇ। ਸ੍ਰੀ ਬਸੂ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਪੱਖਪਾਤ ਅਤੇ ਬਦਨੀਅਤੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਕਾਰੇ ਗਏ ਹਨ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਦਲੀਲਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਤੱਥਾਂ

ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਐਮ.ਜੀ.ਬੀ. ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਵੱਲੋਂ ਕਿਵੇਂ ਨਿਭਾਇਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਸੈਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਅਗਸਤ, 1993 ਵਿੱਚ, ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਦੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸ੍ਰੀ ਏ.ਕੇ. ਬਸੂ, ਨੇ ਹਾਲੈਂਡ ਜਾਣ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਆਗਿਆ ਮੰਗੀ ਤਾਂ ਜੋ ਅਗਸਤ 30, 1993 ਤੋਂ ਸਤੰਬਰ 2, 1993 ਤੱਕ ਚਰਚਾ ਕਰਕੇ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਅਤੇ ਮੈਕਸ-ਜੀ.ਬੀ. ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਐਮ.ਓ.ਯੂ. (ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਯਾਦਦਾਸ਼ਤ) ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇਣ ਲਈ। ਇਸ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ, ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੇ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਅਤੇ ਐਮ.ਬੀ.ਜੀ. ਵਿਚਕਾਰ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਜੇ.ਵੀ.ਸੀ. ਦੀ ਵਿਸਥਾਰਤ ਰੂਪ ਰੇਖਾ ਬਿਆਨ ਕੀਤੀ। ਜਦੋਂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਯਾਤਰਾ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਕੋਈ ਵੀ ਐਮ.ਓ.ਯੂ. ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਨਾ ਦੇਵੇ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਵਿੱਚ ਨਾ ਪਵੇ। ਇਸਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਵਿਕਲਪਿਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਪੇਕਸ਼ ਗੁਣਾਂ ਅਤੇ ਫਾਇਦਿਆਂ ਲਈ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

20ਵੀਂ ਸਤੰਬਰ, 1993 ਨੂੰ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਦੇ ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ, ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੇ ਪੈਨੀਸਿਲਿਨ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਸਮਝਾਇਆ ਅਤੇ ਹਾਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਜੀ.ਬੀ. ਨਾਲ ਹੋਈ ਚਰਚਾ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ। ਉਸਨੇ ਐਮ.ਜੀ.ਬੀ. ਨਾਲ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਐਮ.ਓ.ਯੂ. ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ। ਉਸਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜੀ.ਬੀ. ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਤਕਨੀਕ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਹ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਲਈ ਇਸ ਤਕਨੀਕ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਜੀਵਨ ਭਰ ਦਾ ਮੌਕਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ ਸੋਧ ਨਾਲ, ਪੈਨੀਸਿਲਿਨ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਸਬ- ਉਸਨੇ ਬੋਰਡ ਅੱਗੇ ਐਮ.ਜੀ.ਬੀ. ਤਕਨੀਕ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਨਾਲ ਵਧੀਆ ਉਤਪਾਦਨ ਅਤੇ ਲਾਭਪ੍ਰਦਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਫਾਈਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ ਕਿਉਂ ਰਣਬੈਕਸੀ ਲੈਬਜ਼ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼, ਜਿਸਨੇ ਜਰਮਨੀ ਦੀ ਹੋਏਸਚਟ, ਏ.ਜੀ. ਦੀ ਤਕਨੀਕ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਨਿਸਚਿਤ ਜਾਂ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਐਮ.ਜੀ.ਬੀ. ਅਤੇ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਵਿਚਕਾਰ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਐਮ.ਓ.ਯੂ. ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਪਰੰਤੂ, ਬੋਰਡ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਕਿ ਚੁੱਕੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਐਮ.ਓ.ਯੂ. ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਉੱਚ ਪੱਧਰ ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਵਿਕਲਪਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸਮੇਤ ਸੀਏ ਤਕਨੀਕ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਵਾਲਾ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਨੁਸਾਰਨ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਪਲਬਧ ਵਿਕਲਪਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਐਮ.ਜੀ.ਬੀ. ਨਾਲ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਐਮ.ਓ.ਯੂ. ਦੇ ਹਸਤਾਖਰ ਲਈ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ।

10 ਅਕਤੂਬਰ, 1993 ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ, ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਹੋਏਸਚਟ/ਰਾਨਬੈਕਸੀ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਿੱਧਰੀ ਯਾਤਰਾ ਦੌਰਾਨ 17 ਸਤੰਬਰ, 1993 ਨੂੰ ਕੀਤੀਆਂ ਚਰਚਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸਹਿਯੋਗੀ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਸਹਿਮਤ ਇੱਕ ਮਿਲੀਅਨ ਡੀ.ਐਮ. ਦੇ ਲੰਪਸਮ ਉੱਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਨੂੰ ਖਾਸ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸਮਝੌਤਾ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ। ਬੋਰਡ ਨੇ ਬਿਆਨ ਨੋਟ ਕੀਤਾ।

ਇਹ ਮਾਮਲਾ 26 ਅਕਤੂਬਰ, 1993 ਨੂੰ ਮੁੜ ਬੋਰਡ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ, ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੇ ਪੈਨੀਸਿਲਿਨ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਨੂੰ ਅੱਪਗ੍ਰੇਡ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਦੁਹਰਾਈ ਕਿ ਜੀ.ਬੀ. ਦੀ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਹੈ ਅਤੇ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਨੂੰ ਇਸ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਗੁਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਰਾਹੀਂ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਉੱਚੇ ਮੁਨਾਫੇ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ। ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੇ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਪੀ.ਬੀ.ਜੀ. ਨਾਲ ਕੀਤੀਆਂ ਚਰਚਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਕਿ ਹੁਣੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸਮੂਹ ਕੋਲ ਕੋਈ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ 27 ਨਵੰਬਰ, 1993 ਤੱਕ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨਗੇ। ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੇ ਹੋਰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਐਮ.ਜੀ.ਬੀ. ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਵੰਬਰ ਦੇ ਆਖਰੀ ਹਫ਼ਤੇ ਤੱਕ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਇਹ ਬਿਹਤਰ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਦੀ ਇੱਕ ਉਪ-ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਬੋਰਡ ਨੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ ਦਾ ਮੁਲਿਆਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਐਸ/ਸ਼੍ਰੀ ਪੀ.ਸੀ. ਰਾਵਲ, ਐਨ. ਗੋਪਾਲਨ ਅਤੇ ਡਾ. ਪੀ.ਕੇ. ਘੋਸ਼, ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ, ਦੀ ਇੱਕ ਉਪ-ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ।

5 ਦਸੰਬਰ, 1993 ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ, ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੇ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਪੀ.ਬੀ.ਜੀ. ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ 27 ਨਵੰਬਰ, 1993 ਤੱਕ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨਗੇ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੀ.ਬੀ.ਜੀ. ਕੋਲ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਨੂੰ ਦੇਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਾਬਤ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਬੋਰਡ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਲਈ ਪੈਨੀਸਿਲਿਨ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਐਮ.ਓ.ਯੂ. ਸਾਈਨ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੇ ਬੋਰਡ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਐਮ.ਜੀ.ਬੀ., ਪੀ.ਬੀ.ਜੀ. ਅਤੇ ਰਾਨਬੈਕਸੀ-ਹੋਏਸਰਟ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪਾਰਟੀ, ਐਸ.ਪੀ.ਆਈ.ਸੀ. ਨੇ ਵੀ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਨੂੰ ਪੈਨੀਸਿਲਿਨ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਹੈ। ਬੋਰਡ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਐਸ.ਪੀ.ਆਈ.ਸੀ. ਸਿਪਾਨ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਨਾਲ ਇੱਕ ਪੈਨੀਸਿਲਿਨ ਪਲਾਂਟ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਮੌਜੂਦਾ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਨਾਲੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਿਹਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਐਸ.ਪੀ.ਆਈ.ਸੀ. ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੇ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਨੂੰ ਸਿਖਰ ਦੀ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਮਿਲ ਜਾਵੇ, ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਲਾਇਸੈਂਸਾਂ ਦੀਆਂ ਇਕਾਈਆਂ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਬਣ ਜਾਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸੀ ਲਈ ਉਹ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਪਗ੍ਰੇਡ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ 'ਤੇ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਦੁਆਰਾ ਮੌਜੂਦਾ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੀ.ਬੀ. ਤਕਨਾਲੋਜੀ H.A.L ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ 2000MMU ਤੱਕ ਦੁੱਗਣਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਹੋਰ ਫਰਮੈਂਟਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ। ਬੋਰਡ ਨੇ ਫਿਰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ 20 ਦਸੰਬਰ ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, 1993 ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਮਿਤੀ 20 ਦਸੰਬਰ 1993 ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਬੋਰਡ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ 31 ਦਸੰਬਰ 1993 ਤੱਕ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ 20 ਦਸੰਬਰ, 1993 ਨੂੰ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ (20 ਦਸੰਬਰ, 1993) ਵਿੱਚ ਬੋਰਡ P.B ਦੇ ਆਫਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਬਾਇਓਟਿਕਾ ਦੀ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜੀ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਲੇਵਾਕੀਆ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਦੁਆਰਾ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਨਾਲੋਂ ਉੱਤਮ ਨਹੀਂ ਸੀ।

4 ਫਰਵਰੀ, 1994 ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਐਮ.ਜੀ.ਬੀ. ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਬੋਰਡ ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਯੁਕਤ ਸਬ-ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ।

28ਵੇਂ ਮਾਰਚ, 1994 ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ, ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਐਸ.ਪੀ.ਆਈ.ਸੀ. ਅਤੇ ਪੀ.ਬੀ.ਜੀ. (ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ) ਨੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਹੋਰ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਕਤ ਦੇ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਅਨੁਸਾਰਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਨੇ ਸੁਣਿਆ ਜਿਸ ਨੇ ਦੋਵੇਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਫਿਰ ਤੋਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਫਿਰ ਬੋਰਡ ਨੇ ਐਮ.ਜੀ.ਬੀ. ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਸੁਣਿਆ। ਐਮ.ਜੀ.ਬੀ. ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਜੌਇੰਟ ਵੈਚਰ ਕੰਪਨੀ (ਜੀ.ਵੀ.ਸੀ.) ਵਿੱਚ 49% ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰ ਸਾਂਝ ਯਾਨੀ ਕਿ 50% ਹਰੇਕ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ।

ਅਗਲੀ ਬੋਰਡ ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਮਿਤੀ ਅਪ੍ਰੈਲ 28, 1994 ਤੱਕ, ਸਬ-ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ (ਜਿਸ ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਮਿਤੀ ਅਕਤੂਬਰ 26, 1993 ਨੂੰ ਪੈਨੀਸਿਲਿਨ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੇ ਉਨਤੀਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ ਦੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ) ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਪੜਾਅ ਤੇ ਸਬ-ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਮੁੱਖ ਬਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਜਿਕਰ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ।

ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਬ-ਕਮੇਟੀ ਨੇ, ਇਹ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਾਰਟੀਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ ਦੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਚਾਰ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁੱਦੇ ਹਨ:

"(i) ਪੈਨੀਸਿਲਿਨ ਪਲਾਂਟ ਵਿੱਚ ਉਤਪਾਦਨ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਉਨਤੀਕਰਨ ਲਈ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ

ਅਤੇ ਕੀ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਬਜਾਏ ਜੌਇੰਟ ਵੈਚਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਰਾਹੀਂ ਜਾਣ ਦੇ;

(ii) ਕੀ ਦੇਸੀ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਨੂੰ ਲਾਭਦਾਇਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਰਯਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ;

(iii) ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਜੌਇੰਟ ਵੈਚਰ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਹੈ, ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਵੇਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ; ਅਤੇ

(iv) ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਦਾ ਪੈਨੀਸਿਲਿਨ ਪਲਾਂਟ ਇੱਕ ਲਾਭ ਕੇਂਦਰ ਹੈ। ਕੀ ਅਜਿਹਾ ਜੌਇੰਟ ਵੈਚਰ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਨੂੰ ਗੈਰ-ਲਾਭਕਾਰੀ ਕੇਂਦਰਾਂ ਨਾਲ ਛੱਡ ਦੇਵੇਗਾ?"

ਸਬ-ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਕਈ ਬੈਠਕਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲਿਆ ਜਿਥੇ ਇਸ ਨੇ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਕਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ। ਇਸ ਨੇ ਇੰਟਰ ਅਲੀਆ ਪਾਇਆ ਕਿ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਦੀ ਉਤਪਾਦਨ ਲਾਗਤ ਆਈ.ਡੀ.ਪੀ.ਐਲ. ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸਬ-ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਬਿਲਕੁਲ ਅਣਉਚਿਤ ਸੀ। ਇਸ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨੂੰ ਤਰਕਸੰਗਤ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਹੋਰ ਉਪਾਅ ਕਰਕੇ, ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕੰਪਨੀ ਨਾਲ ਜੋੜ ਤੋਂ ਭਾਰੀ ਮੁਨਾਫਾ ਕਮਾਉਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵੀ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਐਚ.ਏ.ਐਲ., ਜੋ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਨਿਰਮਾਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਪੈਨੀਸਿਲਿਨ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਬਲਕਿ ਭਾਰਤੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਸ੍ਰੋਤਾਂ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤੇ ਕਰਨ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਭਾਰਤੀ ਫਰਮਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਯੋਗ ਲਈ ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਬ-ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਕਿਹਾ:

"59. ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਦੀਆਂ ਉਤਪਾਦਨ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀਆਂ ਦੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਉਪ-ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਦ੍ਰਿੜ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਦੇ ਪੈਨੀਸਿਲੀਨ ਉਤਪਾਦਨ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਤਕਨੀਕ ਨਾਲ ਵੀ ਸੁਧਾਰਾਂ ਅਤੇ ਉੱਚ ਪੱਧਰ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਅਤੇ ਲਾਗਤ ਘਟਾਉਣ ਦੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਹੈ। ਉਪ-ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋਈ ਕਿ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਜੋ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਪੈਨੀਸਿਲੀਨ ਉਤਪਾਦਕ ਹੈ, ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਤੁਲਨਾ ਦੀ ਗੱਲ ਹੀ ਛੱਡੇ, ਆਈ.ਡੀ.ਪੀ.ਐਲ. ਪੈਨੀਸਿਲੀਨ ਉਤਪਾਦਨ ਕਾਰਜ ਨਾਲ ਕੱਚੇ ਮਾਲ ਅਤੇ ਯੂਟਿਲਿਟੀ ਲਾਗਤਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਦਾ। 1994-97 ਦੇ ਸਾਲ ਲਈ ਪੈਨੀਸਿਲੀਨ ਪਹਿਲੀਆਂ ਕ੍ਰਿਸਟਲਾਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਉੱਤੇ ਤਾਜ਼ਾ ਲਾਗਤ ਮੁੱਲ ਅਧਿਐਨ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਮਸੌਦਾ ਜੋ ਬੀ.ਆਈ.ਸੀ.ਪੀ. ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ 21 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1994 ਤੱਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਵਿੱਚ 1992-93 ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਅਸਲ ਅੰਕੜੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਪੈਨੀਸਿਲੀਨ-ਜੀ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀ ਪੂੰਜੀ ਕੱਚੇ ਮਾਲ ਦੀਆਂ ਲਾਗਤਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਨੇ ਰੁਪਏ 334 ਖਰਚੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਆਈ.ਡੀ.ਪੀ.ਐਲ. ਦੁਆਰਾ ਖਰਚੇ ਗਏ ਰੁਪਏ 261 ਤੋਂ ਰੁਪਏ 73 ਜ਼ਿਆਦਾ ਹਨ। ਯੂਟਿਲਿਟੀਜ਼ ਲਈ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਰੁਪਏ 259 ਖਰਚ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਆਈ.ਡੀ.ਪੀ.ਐਲ. ਦੁਆਰਾ ਖਰਚੇ ਗਏ ਰੁਪਏ 190 ਤੋਂ ਰੁਪਏ 69 ਜ਼ਿਆਦਾ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਦੀਆਂ ਕੱਚੇ ਮਾਲ ਅਤੇ ਯੂਟਿਲਿਟੀਜ਼ ਦੀਆਂ ਲਾਗਤਾਂ ਨੂੰ ਛੋਟੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਆਈ.ਡੀ.ਪੀ.ਐਲ. ਦੇ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਸਾਲ 1995-96 ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ 1100 ਐਮ.ਐਮ.ਯੂ. ਹੋਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਾਂ ਅਤੇ ਲਾਗਤ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਲਈ ਪੈਨ.ਜੀ. ਪਹਿਲੀ ਕ੍ਰਿਸਟਲ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਕਰੀ ਕੀਮਤ ਉੱਤੇ 11000 ਐਮ.ਐਮ.ਯੂ. ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਪੱਧਰ ਲਈ ਰੁਪਏ 31.68 ਕਰੋੜ ਦਾ ਮੁਨਾਫਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।"

ਉਪ-ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਫਿਰ ਇਹ ਤੱਥ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ 'ਐਸ.ਪੀ.ਆਈ.ਸੀ. ਅਤੇ ਪੀ.ਬੀ.ਜੀ. ਦੀਆਂ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੁਬਾਰਾ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਉੱਤੇ ਮੁੜ ਦੋਹਰਾਇਆ ਗਿਆ।

ਸਬ-ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਰੈਨਬੈਕਸੀ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ

ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰੇ ਸਿਰਫ M.G.B ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਬਾਕੀ ਸੀ। ਦੋ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੀ.ਬੀ. ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਇਸਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ 13 ਕਰੋੜਾਂ ਦਾ ਕਿਰਾਇਆ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਅਤੇ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ, ਸਬ-ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਸ਼ਬਦ:

"62. ਉਪ-ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਮੱਤ ਹੈ ਕਿ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਦੀਆਂ ਪੈਨੀਸਿਲੀਨ ਉਤਪਾਦਨ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨੂੰ ਜੇ.ਵੀ.ਸੀ. ਨੂੰ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦੇਣ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਅਤੇ ਮੈਕਸ ਜੀ.ਬੀ. ਦੋਨੋਂ ਦੀ ਪੰਜਾਹ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਇਕੁਇਟੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਨਵੀਂ ਤਕਨੀਕ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਪੈਨੀਸਿਲੀਨ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਉਤਪਾਦਨ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਕਤਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਕੱਚੇ ਮਾਲ ਦੀ ਖਪਤ ਅਤੇ ਯੂਟਿਲਿਟੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਅਤੇ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਲਾਗਤ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਘਟਾਉਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਨਵੀਂ ਤਕਨੀਕ ਦਾ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਬਿਲਕੁਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਜੇ.ਵੀ.ਸੀ. ਦੀ ਵਿਧੀ ਰਾਹੀਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੇ.ਵੀ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਦੀਆਂ ਉਤਪਾਦਨ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇ ਲੀਜ਼ ਰੈਂਟਲ ਨੂੰ ਉਪ-ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਵਿੱਤੀ ਪੈਰਾਮੀਟਰਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਰੱਖਦਿਆਂ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਹੁਣ ਵਾਪਸ ਆ ਰਹੇ ਹਾਂ। 28 ਅਪ੍ਰੈਲ 1994 ਨੂੰ ਹੋਈ ਬੋਰਡ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ, ਏ ਸਬ-ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਚਰਚਾ ਹੋਈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੋਰਡ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਜੋ ਮਿੰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ। ਪਾਰਸ 205.10.11. ਅਤੇ 12 ਮਿੰਟ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਹਨ:

"205.10.11. ਸਬ-ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਚਰਚਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੋਰਡ ਨੇ ਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ 1100 ਐਮ.ਐਮ.ਯੂ. ਤੋਂ ਪਰੇ ਉੱਚੇ ਉਤਪਾਦਨ ਪੱਧਰਾਂ ਵੱਲ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਤਕਨੀਕ ਨਾਲ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਲਈ ਲਾਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸਬ-ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਪੱਧਰਾਂ 'ਤੇ ਘਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ 1800-2000 ਐਮ.ਐਮ.ਯੂ. ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਤਕਨੀਕ ਹਾਸਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਫਰਮੈਂਟਰਾਂ ਦੀ ਵਾਧਾ (ਸਿਵਾਏ ਦੋ ਜੋ ਅਜੇ ਤੱਕ ਸਥਾਪਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ)। ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਤਕਨੀਕ ਦੇ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕੋ ਉਪਲਬਧ ਵਿਕਲਪ ਜੇ.ਵੀ.ਸੀ. ਦੇ ਰਸਤੇ ਦੇ ਰੁਪ ਵਿੱਚ ਮੈਕਸ-ਜੀ.ਬੀ. ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਨਾਲ 50% ਇਕੁਇਟੀ ਹਰ ਇੱਕ ਵਿੱਚ ਜੇ.ਵੀ.ਸੀ. ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਪਰ ਜੇ.ਵੀ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਲੀਜ਼ ਰੈਂਟਲ ਨੂੰ 1100 ਐਮ.ਐਮ.ਯੂ. ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਪੱਧਰ 'ਤੇ 31.68 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਮੁਨਾਫੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਕੈਲਕੁਲੇਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਨੂੰ, ਐਮ.ਡੀ. ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਮੈਕਸ-ਜੀ.ਬੀ. ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੈਕਸ-ਜੀ.ਬੀ. 13 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲੀਜ਼ ਰੈਂਟਲ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਾਧਾ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 13 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲੀਜ਼ ਰੈਂਟਲ ਨੂੰ ਸਬ-ਕਮੇਟੀ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬੋਰਡ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਨੇ ਐਮ.ਡੀ. ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ ਕਿ ਸਬ-ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੈਲਕੁਲੇਟ ਕੀਤੇ ਗਏ 31.68 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲੀਜ਼ ਰੈਂਟਲ ਨੂੰ ਹੀ ਗਣਨਾ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮੁਨਾਫਾ 1100 ਐਮ.ਐਮ.ਯੂ. ਉਤਪਾਦਨ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਬ-ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਮਤੇਰੀਅਲਜ਼ ਅਤੇ ਯੂਟਿਲਿਟੀਜ਼ ਦੀ ਲਾਗਤ ਵਿੱਚ 110 ਰੁਪਏ ਦੀ ਘਟਾਉ ਨਾਲ।"

205.10.12. ਬੋਰਡ ਨੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਲੀਜ਼ ਕਿਰਾਇਆ ਨੂੰ ਇਸ ਅੰਦਾਜ਼ਿਤ ਲਾਭਪ੍ਰਦਤਾ ਦੇ ਰੁਪ ਵਿੱਚ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਜੋ ਕਿ 31.68 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮੁਰੱਮਤ, ਪੈਨਿਸਿਲਿਨ ਪਲਾਂਟ ਵਿੱਚ ਲੀਜ਼ਡ ਸ਼ੱਪਤੀਆਂ 'ਤੇ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲੀਜ਼ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਅਨੁਪਾਤਿਕ ਵਿਆਜ ਅਤੇ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਦੇਣਦਾਰੀ ਲਈ ਸਮਾਯੋਜਨ ਲਈ ਸਮਾਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। (ਹਵਾਲਾ - ਸਬ-ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਪੈਰਾ 44।)

ਬੋਰਡ ਨੇ ਐਮ.ਡੀ. ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਅਨੁਸਾਰ ਲੀਜ਼ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਲੀਜ਼ ਕਿਰਾਏ ਮੈਕਸ-ਜੀ.ਬੀ. ਨੂੰ ਸੰਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਵੀਕਾਰਤੀ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ।

ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਦੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸ੍ਰੀ ਬਸੂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਬੋਰਡ ਰੈਜ਼ੋਲੂਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਨੇ 3 ਮਈ, 1994 ਨੂੰ ਰਸਾਇਣ ਅਤੇ ਖਾਦਾਂ ਦੇ ਮੰਤਰਾਲਾ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ। ਇਹ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵਿਸਥਾਰਤ ਪੱਤਰ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਈ ਵਰਕ ਸ਼ੀਟਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਹੈ। ਬੋਰਡ ਰੈਜ਼ੋਲੂਸ਼ਨ ਜੋ ਕਿ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਰਕਮ 31.68 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੈਅ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਅਤੇ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਅਤੇ ਐਮ.ਜੀ.ਬੀ. ਵਿਚਕਾਰ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਜੇ.ਵੀ.ਸੀ. ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਫਾਇਦੇ ਹੋਣਗੇ - ਪੱਤਰ ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ:

"2.0 ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਸਬ-ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਹੈ:

(2) ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਦੀਆਂ ਮੌਜੂਦਾ ਤਕਨੀਕੀ ਸੀਮਾਵਾਂ।

(ਬੀ) ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਲਈ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਅਤੇ ਮੈਕਸ-ਜੀ.ਬੀ. ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਜੋਇੰਟ ਵੈਚਰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ।

(ਸੀ) ਪੈਨਿਸਿਲਿਨ ਮੂਲ ਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਉਤਾਰ-ਚੜ੍ਹਾਵ ਅਤੇ ਕੱਚੇ ਮਾਲ ਅਤੇ ਯੂਟਿਲਿਟੀਜ਼ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਦੀ ਅਣਪਛਾਣਤਾ।

(ਡੀ) ਨਫ਼ੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪੈਰਾਮੀਟਰਾਂ ਦੀਆਂ ਗਣਨਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਸਤਿਕਾਰ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ, ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਬਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੋ।" ਉਪਰੋਕਤ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੇ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬੰਬਈ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਰਸਾਇਣ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਤੇ ਮੁਖੀ, ਪਦਮਭੂਸ਼ਣ ਪ੍ਰੋ. ਐਮ.ਐਮ. ਸ਼ਰਮਾ ਦੀ ਸਲਾਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਪ੍ਰੋ. ਸ਼ਰਮਾ ਰਾਇਲ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਫੈਲੋ ਹਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਵਿਗਿਆਨ ਅਕਾਦਮੀ ਦੇ ਵੀ ਫੈਲੋ ਹਨ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋ. ਸ਼ਰਮਾ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਾਇ ਦੇ ਸਾਰ ਦਾ ਜਿਕਰ ਹੈ। ਪ੍ਰੋ. ਸ਼ਰਮਾ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੈਨ-ਜੀ ਲਈ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਤਕਨੀਕ ਜੀ.ਬੀ. ਕੋਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਤਕਨੀਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜੇ.ਵੀ.ਸੀ. ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਵੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਇਹ ਰਾਇ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਹ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੈ ਇਲਾਵਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹੈ। ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ "ਨਿਰਦੇਸ਼" ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। "ਨਿਰਦੇਸ਼" ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਸਮਾਹਿਤ ਹੈ ਜੋ ਕਿ 20 ਜੂਨ, 1994 ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਏ.ਕੇ. ਬਸੂ, ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਐਮ.ਜੀ.ਬੀ. ਨਾਲ ਇੱਕ ਜੇ.ਵੀ.ਸੀ. ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਐਮ.ਓ.ਯੂ. ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰੇ। ਪੱਤਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

"ਸਰ,

ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ ਐਮ.ਡੀ./IV/4010 ਮਿਤੀ 3 ਮਈ, 1994 ਜੋ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਹੈ, ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਇਹ ਦੱਸਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਐਂਟੀਬਾਇਓਟਿਕਸ ਲਿਮਿਟੇਡ (ਐਚ.ਏ.ਐਲ.) ਅਤੇ ਮੈਕਸ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਨੀਦਰਲੈਂਡਜ਼ ਦੀ ਗਿਸਟ-ਬ੍ਰੇਕਡਾਜ਼ ਦੀ ਸੰਯੁਕਤ ਉਦਯੋਗ ਕੰਪਨੀ ਮੈਕਸ-ਜੀ.ਬੀ. ਨਾਲ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਐਂਟੀਬਾਇਓਟਿਕਸ ਲਿਮਿਟੇਡ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪੌਦੇ ਵਿੱਚ ਪੈਨਿਸਿਲਿਨ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਉਦਯੋਗ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਤੁਹਾਡੇ ਉਪਰੋਕਤ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਥਿਤੀ/ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

2. ਇਸ ਲਈ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਅਤੇ ਫਰਟੀਲਾਈਜ਼ਰਜ਼ ਹਿਨ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ- dustan ਐਂਟੀਬਾਇਓਟਿਕਸ ਲਿਮਿਟੇਡ ਲੇਖ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀਆਂ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਮੈਮਬਰਾਂ ਅਤੇ ਆਰਟੀਕਲਜ਼ ਦੇ 117 ਐਂਟੀਬਾਇਓਟਿਕਸ ਲਿਮਿਟੇਡ;

(i) ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਐਂਟੀਬਾਇਓਟਿਕਸ ਲਿਮਿਟੇਡ ਮੈਕਸ-ਜੀ.ਬੀ. ਨਾਲ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸੰਯੁਕਤ ਉਦਯੋਗ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਜਾਣਕਾਰੀ (ਐਮ.ਓ.ਯੂ.) ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ

(ii) ਸੰਯੁਕਤ ਉਦਯੋਗ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਐਂਟੀਬਾਇਓਟਿਕਸ ਲਿਮਿਟੇਡ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਲੀਜ਼ ਕਿਰਾਏ ਨੂੰ ਮੈਕਸ-ਜੀ.ਬੀ. ਨਾਲ ਤੁਰੰਤ ਇੱਕ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਕਿ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਐਂਟੀਬਾਇਓਟਿਕਸ ਲਿਮਿਟੇਡ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਰਸਾਇਣ ਅਤੇ ਖਾਦਾਂ ਦੇ ਮੰਤਰਾਲਾ ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸਲਾਹਕਾਰ, ਇੱਕ ਅੰਸ਼ਕਾਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਐਂਟੀਬਾਇਓਟਿਕਸ ਲਿਮਿਟੇਡ ਦੇ ਬੋਰਡ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਵਿਨੋਦ ਵੈਸ਼, ਰਸਾਇਣ ਅਤੇ ਪੈਟਰੋ-ਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਸਕੱਤਰ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਸਹਿਮਤ ਰਕਮ ਨੂੰ ਸਮਝੌਤਾ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਤੁਹਾਡਾ ਧੰਨਵਾਦ

sd/-

(ਸੀ. ਲਾਲ)

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਸਕੱਤਰ।

ਉਪਰੋਕਤ ਪੱਤਰ ਅਨੁਸਾਰ, ਪੈਰਾ 2(ii) ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਐਮ.ਜੀ.ਬੀ. ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸੇ ਦਿਨ ਇੱਕ ਸਾਲਾਨਾ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ 17 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਐਮ.ਓ.ਯੂ. ਸਾਈਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਵੱਲੋਂ ਸਿਰਫ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸ੍ਰੀ ਬਸੂ, ਨੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਜਿਸਨੂੰ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਦੇ ਦੋ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ।

ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਆਉਂਦਿਆਂ, ਥੋੜ੍ਹਾ ਪਿੱਛੇ ਜਾਂਦਿਆਂ, ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ 25, 1994 ਨੂੰ ਇੱਕ ਬੋਰਡ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ, ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੇ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਰਸਾਇਣ ਅਤੇ ਖਾਦ ਮੰਤਰਾਲਾ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਗਏ ਪੱਤਰ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ। ਬੋਰਡ ਨੇ ਉਕਤ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੁਝ ਬਿਆਨਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ। ਬੋਰਡ ਨੇ ਪ੍ਰੋ. ਸ਼ਰਮਾ ਦੀ ਐਂਟੀਬਾਇਓਟਿਕ ਫਰਮੈਟੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਹਿਰਤਾ 'ਤੇ ਵੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ - ਸੱਚਮੁੱਚ ਉਸ ਨਾਲ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਲਾਹ ਲਈ ਗਈ ਸੀ।

ਜੂਨ 20, 1994 ਨੂੰ ਐਮ.ਓ.ਯੂ. ਸਾਈਨ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਗੱਲ ਸਤੰਬਰ 6, 1994 ਨੂੰ ਹੋਈ ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਬੋਰਡ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ। ਬੋਰਡ ਨੇ ਸਿਰਫ "ਨੋਟ" ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਐਮ.ਓ.ਯੂ. ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਕਾਰਨ ਸੀ।

ਇਹ ਗੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੋਰਡ ਰੈਜ਼ੋਲੂਸ਼ਨ ਜਾਂ ਸਬ-ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਗਾ ਟੇਰੈਂਟ ਗੁਜਰਾਤ ਬਾਇਓਟੈਕ ਲਿਮਿਟੇਡ ਦਾ ਕੋਈ ਜਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਟੇਰੈਂਟ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਲੇਵਾਕੀਆ ਦੇ ਬਾਇਓਟੈਕ ਤੋਂ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪਲਾਂਟ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 1994 ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਟੇਰੈਂਟ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ 12 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1994 ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਲਿੱਖਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਦੀ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਨੂੰ ਅਪਗ੍ਰੇਡ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਨ ਨੂੰ 40-50 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਨਾਲ ਸੁਧਾਰਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਸੀ। ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਨੇ 21 ਮਈ, 1994 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਨੇ 3 ਜੂਨ, 1994 ਨੂੰ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਕੇਸ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। 15 ਜੂਨ, 1994 ਨੂੰ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਨੂੰ ਟੇਰੈਂਟ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਇਸ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰੇ ਬਿਨਾਂ, ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਨੇ ਐਮ.ਜੀ.ਬੀ. ਨਾਲ ਐਮ.ਓ.ਯੂ. ਵਿੱਚ 20 ਜੂਨ, 1994 ਨੂੰ ਅਣਗਹਿਲੀ ਜਲਦੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਗਿਆ।

ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸ੍ਰੀ ਏ.ਕੇ. ਬਸੂ ਸਿਰਫ ਜੀ.ਬੀ. ਨਾਲ ਤਕਨੀਕੀ ਸਾਂਝ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਰ ਸਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨਾਲ ਨਹੀਂ। ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਨੇ ਅਗਸਤ/ਸਤੰਬਰ, 1993 ਵਿੱਚ ਹਾਲੈਂਡ ਜਾਣ ਲਈ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਆਗਿਆ ਮੰਗੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਐਮ.ਜੀ.ਬੀ. ਨਾਲ ਐਮ.ਓ.ਯੂ. ਨੂੰ ਚਰਚਾ ਕਰ ਸਕੇ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇ ਸਕੇ। ਉਸ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਐਮ.ਓ.ਯੂ. ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਨਾ ਹੋਣ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਸਾਰੇ ਵਿਕਲਪਿਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂਚਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। 20 ਸਤੰਬਰ, 1993 ਨੂੰ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਦੇ ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ, ਸ੍ਰੀ ਬਸੂ ਨੇ ਐਮ.ਜੀ.ਬੀ. ਨਾਲ ਸਾਂਝ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਫਾਇਦਿਆਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਲਈ ਇੱਕ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਭਰ ਦਾ ਮੌਕਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਗੁਆਉਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਹ ਉਸ ਦੀ ਸਾਰੀਆਂ ਬੋਰਡ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਵਿਚਾਰ ਸੀ। (ਸੱਚਮੁੱਚ, ਇੱਕ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ, ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਬਸੂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜੀ.ਬੀ./ਐਮ.ਜੀ.ਬੀ. ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਬਸੂ ਨੇ ਸਿਰਫ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਜੀ.ਬੀ./ਐਮ.ਜੀ.ਬੀ. ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਲਈ ਸੀ ਅਤੇ ਹਾਲੈਂਡ ਦੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ।) ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਨੇ 28 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1994 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਜੇ.ਵੀ.ਸੀ. (ਜੋ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਅਤੇ ਐਮ.ਜੀ.ਬੀ. ਦੁਆਰਾ 50% ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਨਾਲ ਬਣਾਈ ਜਾਣੀ ਸੀ) ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਲੀਜ਼ ਰਕਮ ਸਾਲਾਨਾ 31.68 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ, ਸ੍ਰੀ ਬਸੂ ਨੇ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ, ਰਸਾਇਣ ਅਤੇ ਖਾਦ ਮੰਤਰਾਲਾ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਲਿੱਖਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬੋਰਡ ਰੈਜ਼ੋਲੂਸ਼ਨ ਕਿਉਂ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਪੱਧਰ ਤੇ ਲੀਜ਼ ਰਕਮ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਅਸਲੀਅਤ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ ਨਾ ਰਿਆਲਿਸਟਿਕ ਹੈ। ਇਹ ਇਹ ਵੀ ਸੰਭਾਵਿਤ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਸਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਭਾਰਤ ਨੇ ਇੱਕ ਮਾਹਰ ਦੀ ਰਾਏ ਮੰਗੀ, ਪ੍ਰੋ. ਐਮ.ਐਮ. ਸ਼ਰਮਾ। ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰੋ. ਸ਼ਰਮਾ ਦੀ ਰਾਏ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਡਾ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਲਈ 20 ਜੂਨ 1994 ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਬਸੂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ, H.A.L. ਨੂੰ "ਡਾਇਰੈਕਟਿਵ" M.G.B ਨਾਲ ਇੱਕ ਸਹਿਯੋਗ ਸਮਝੌਤਾ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਉੱਦਮ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੰਪਨੀ। ਉਕਤ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਖੁਦ ਗਠਿਤ ਕੀਤਾ ਤਿੰਨ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸ੍ਰੀ ਏ.ਕੇ. ਬਸੂ। ਉਸੇ ਦਿਨ, ਭਾਵ 20 ਜੂਨ, 1994 ਨੂੰ ਗੱਲਬਾਤ ਹੋਈ ਅਤੇ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਵਿਚਕਾਰ MOU ਦਸਤਖਤ ਅਤੇ ਐਮ.ਜੀ.ਬੀ. ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਦੇ ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਗੱਲਬਾਤ ਜਾਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਰਿਹਾ ਸੀ ਐਮ.ਜੀ.ਬੀ. ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ MOU 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸ੍ਰੀ ਬਸੂ ਦੁਆਰਾ ਜਿਸ ਚੁਸਤੀ ਨਾਲ ਐਮ.ਓ.ਯੂ ਉਸੇ ਦਿਨ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਿਸ ਦਿਨ ਸਰਕਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਵਿੱਚ ਡੂੰਘੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਐਮ.ਜੀ.ਬੀ. ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਕਹਿਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਪੂਰੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਬਸੂ ਨੇ ਚੰਗੇ ਇਰਾਦਿਆਂ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ, ਕਿ ਉਹ ਸੱਚੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਸੀ ਜੋ ਕਿ M.G.B. ਨਾਲ ਇੱਕ ਤਕਨੀਕੀ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। (ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ G.B ਨਾਲ ਤਕਨੀਕੀ ਸਹਿਯੋਗ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸੀ। ਹਾਲੈਂਡ ਦਾ) ਜੀਵਨ ਭਰ ਦਾ ਮੌਕਾ ਸੀ- H.A.L ਲਈ ਟਿਊਨਿਟੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਛੱਡਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਹ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸੀ ਸੱਚਮੁੱਚ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਜੀ.ਬੀ. ਵਿਸ਼ਵ ਨੇਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਹੈ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ, ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕੰਪਨੀ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਬਿਹਤਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਬਸੂ ਐਮ.ਜੀ.ਬੀ. ਸਭ ਲਈ ਗਲਤ ਕਾਰਨ. ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਹਿਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਾਂ. ਦ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਚਏਐਲ ਦੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਉਹ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਇਸ ਦੇ ਵਧੀਆ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ. ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ. ਸੱਚਾਈ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੀ.ਬੀ. ਪੇਨ-ਜੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵ ਲੀਡਰ ਹੈ। ਇਸਦੀ ਤਕਨੀਕ ਇੱਕ ਹੈ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਦਾ ਜੋ ਵਧੀਆ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਕੋਲ ਵਿਸ਼ਵ ਮੰਡੀ ਦਾ 20% ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੈ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਇਕਾਈਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ। ਇਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਤਿੰਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ (ਅਸੀਂ ਹਾਂ ਟੈਰੈਟ ਦਾ ਵੀ SPIC ਅਤੇ P.B.G ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਇਲਾਜ ਕਰਨਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਤੱਥ ਵਜੋਂ ਇਹ ਸੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਤਸਵੀਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ) ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਿਪਾਨ ਦੀ ਜਾਂ ਸਲੋਵਾਕੀਆ ਦੀ ਬਾਇਓਟਿਕਾ ਅਤੇ ਬੋਰਡ ਆਫ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਨਹੀਂ ਸਨ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ - ਸਿਪਾਨ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕਿ ਇਸਦੀ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਅਜੇ ਤੱਕ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ ਵਪਾਰਕ ਉਤਪਾਦਨ ਪੱਧਰ ਅਤੇ ਸਲੋਵਾਕੀਆ ਦਾ ਬਾਇਓਟਿਕਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸਦੀ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਨਾਲੋਂ ਉੱਤਮ ਨਹੀਂ ਸੀ ਐਚ.ਐਲ. ਇੱਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਸੱਤ ਵਿਸ਼ਵ ਨੇਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਸਲੋਵਾਕੀਆ ਦੇ ਸਿਪਾਨ ਅਤੇ

ਬਾਇਓਟਿਕਾ ਦੇਵੇਂ ਨਹੀਂ ਲੱਭੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਕ ਹੋਰ ਭਾਰਤੀ ਕਾਮ- ਏ pany, Ranbaxy (ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਜਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਹੀਂ) ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ Hoescht (ਸੱਤ ਵਿਸ਼ਵ ਨੇਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਦੀ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਪਰ ਇਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਤਜਵੀਜ਼ਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ। ਇਹ ਹੀ ਰਹਿ ਗਿਆ ਐਮ.ਜੀ.ਬੀ. ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਬ-ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਉਥੇ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ ਬਹੁਤਾ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਲੋਵਾਕੀਆ ਦੀ ਸਿਪਾਨ ਅਤੇ ਬਾਇਓਟਿਕਾ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਬਸੂ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਮੰਡਲ ਦੁਆਰਾ - ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਇੱਕ ਵਾਰ ਨਹੀਂ ਦੇ ਵਾਰ

ਇੱਕ ਹੋਰ ਤੱਥ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਆਪਣੀਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਾਜ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਤਨੀ ਵਧੀਆ ਤਕਨੀਕ, ਉਹ ਉਤਨੀ ਹੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਤਕਨੀਕ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਕੋਲ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਤਕਨੀਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉੱਤਮ ਹੋਵੇ। ਨਾ ਸਿਰਫ ਇਹ ਕਿ ਇਹ ਆਪਣੀ ਸਥਾਪਿਤ ਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਕੇਵਲ 55% ਹੀ ਉਤਪਾਦਨ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ, ਇਸਦੀ ਉਤਪਾਦਨ ਲਾਗਤ ਵੀ ਉਸ ਤੋਂ ਕਹੀਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੀ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ, ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨੂੰ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਘੱਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਾਰਜ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਤਰਕਸੰਗਤ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਸੁਚਾਰੂ ਬਣਾਉਣ ਦੁਆਰਾ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪ-ਸਮਿਤੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ) ਪਰ ਹੋਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਲੋੜ ਸੀ ਕਿਸਮਾਂ ਤੋਂ ਉਤਪਾਦਨ ਵਧਾਉਣਾ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਹਾਸਲ ਕਰਨਾ। ਸਾਲਾਂ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕਾਰਨ, ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਅਜੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਸਥਾਪਿਤ ਸਮਰੱਥਾ, ਯਾਨੀ ਪੂਰੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਿੱਛੇ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦੇਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਪਨੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਸੰਭਵ ਤਕਨੀਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਨਿਗਾਹਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਸੈੱਟ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਅਨੁਮਾਨ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਟੈਂਡਰ ਫਲੋਟ ਕਰਨਾ ਸਹੀ ਤਰੀਕਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ, ਉਪਲਬਧ ਤਕਨੀਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਨਾ ਸਿਰਫ ਜੀ.ਬੀ. ਕੋਲ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਤਕਨੀਕ ਸੀ, ਇਹ ਇਕੋ ਉਪਲਬਧ ਸਰੋਤ ਸੀ, ਦੂਜਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਲਈ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 20 ਜੂਨ, 1994 ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ, ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਬਸੂ ਨੂੰ ਮਾਲੀਦਾਂ ਜਾਂ ਬਾਹਰੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਾਰਨ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।

ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ ਦਾ ਉਚਿਤ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਸ.ਪੀ.ਆਈ.ਸੀ. ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਅੱਗੇ ਵਧਾ ਰਹੀ ਸੀ, ਇਹ ਆਪਣੇ ਲਈ ਇੱਕ ਪੈਦਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਮ ਪੈਨ-ਜੀ ਸੀ। ਇਸ ਕਾਰਨ, ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੰਭਾਵਨਾਸ਼ੀਲ ਸਾਝੇਦਾਰ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਵਜੋਂ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੂਜੇ, ਇਸਦੀ ਤਕਨੀਕ ਅਜੇ ਵੀ ਵਪਾਰਕ ਉਤਪਾਦਨ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਾਬਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ, ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਸੀ ਕਿ ਉਸ (ਸਿਪਾਨ) ਤਕਨੀਕ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜੋਖਮ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ ਦੀ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਅਸਵੀਕਾਰਤੀ - ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਸ੍ਰੀ ਬਸੂ, ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ - ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ 'ਕੋਈ ਵਿਚਾਰ ਨਾ ਕਰਨਾ' ਜਾਂ ਮਕੈਨੀਕਲ ਅਸਵੀਕਾਰਤੀ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮਾਲੀਦਾਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਪੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾ ਦੇਣ ਜਾਂ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਪੈਂਦੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਾ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਜਾਂ ਮਨਮਾਨੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦੇ ਕਿ ਐਸ.ਪੀ.ਆਈ.ਸੀ. ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਏ.ਕੇ. ਬਸੂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਏ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ - ਜਿਸ 'ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਰਾਵਲ ਨੇ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ - ਕਾਰਨ ਕਿ ਐਸ.ਪੀ.ਆਈ.ਸੀ. ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ ਦੀ ਅਸਵੀਕਾਰਤੀ ਸ੍ਰੀ ਬਸੂ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਸੀ। ਬੋਰਡ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਥੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਬੋਰਡ ਇਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਸੁਤੰਤਰ ਨਿਰਣੇ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਬਸੂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਪੀ.ਬੀ.ਜੀ. ਚਿੰਤਤ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦੇ ਨਾਮ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਵਿੱਚ ਸਾਥੀ; ਇਸਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹੀ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਦਾ ਪੱਤਰ ਸਲੋਵਾਕੀਆ ਦਾ ਬਾਇਓਟਿਕਾ, (P.B.G. ਦਾ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸਾਥੀ) ਅਸਪਸ਼ਟ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ, ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਦੇ ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼. ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਸਨ ਕਿ ਤਕਨੀਕੀ- ਬਾਇਓਟਿਕਾ ਦੀ ਨੇਲੋਜੀ H.A.L ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਲੋਵਾਕੀਆ ਦੀ ਬਾਇਓਟਿਕਾ ਵੀ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸੱਤ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ- Penn-G ਦੇ turers ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਬੋਰਡ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਕੋਈ ਬਿੰਦੂ

ਨਹੀਂ ਹੈ ਪੀ.ਬੀ.ਜੀ. ਦੀਆਂ ਤਜਵੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਹ ਮੇਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ SPIC ਦੀਆਂ ਤਜਵੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ P.B.G., ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਨੂੰ ਤਕਨੀਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਰਾਏ ਜਾਂ ਮਾਹਰ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਾਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਸ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਦੇ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ ਹੋਰ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ। ਹੁਣ ਟੇਰੈਟ 'ਤੇ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਹ ਦਾਖਲ ਹੋਇਆ ਤਸਵੀਰ ਕਾਫ਼ੀ ਦੇਰ ਨਾਲ। ਇਸਦਾ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸਾਥੀ ਸਲੇਵਾਕੀਆ ਦਾ ਉਹੀ ਬਾਇਓਟਿਕਾ ਹੈ। (ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਮ.ਜੀ.ਬੀ., ਸਨ ਆਪਣੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਦੀ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਹਨਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਦੇ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਗੁਣ ਢੁਕਵੇਂ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।) - ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਰੱਖਣ ਦਾ ਉਚਿਤ ਮੌਕਾ ਨਾ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਟੇਰੈਟ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ, ਇਸ ਲਈ, ਮਨੋਰੰਜਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਦਲੀਲ ਦੇ ਸ੍ਰੀ ਕੇ.ਕੇ. ਵੇਣੂਗੋਪਾਲ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਐੱਫ.ਐੱਸ. ਨਰੀਮਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਐਮ.ਜੀ.ਬੀ. ਅਪੀਲ ਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ- ਸੈਂਦੇ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿੰਦੂ ਦੇ ਕੋਲ ਹੈ ਉਪਰੋਕਤ

ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇੱਕ ਹੋਰ ਭਾਰਤੀ ਕੰਪਨੀ, ਰਣਬੈਕਸੀ, (ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਹੀਂ) ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਵਿੱਚ ਹੋਏਸਚਟ - ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੱਤ ਅਗਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ - ਦੀ ਤਕਨੀਕ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਇਸਨੇ ਆਪਣੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ। ਇਸਨੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ।

ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਇਕੋ ਇਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੈ ਕਿ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਦੇ ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਘੱਟੋ ਘੱਟ 31.68 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਐਮ.ਓ.ਯੂ. ਵਿੱਚ 17 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਘੱਟ ਕਿਰਾਏ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ, ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ/ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਅਤੇ ਐਮ.ਜੀ.ਬੀ. ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਮਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਰਕਮ ਬਾਰੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਦੂਜੇ, ਇਹ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਸ੍ਰੀ ਬਸੂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਨਾਲ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ ਕਿ 31.68 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਅਵਹਾਰਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸੇ ਲਈ ਉਸਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਐਮ.ਜੀ.ਬੀ. ਨਾਲ "ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ" ਐਮ.ਓ.ਯੂ. ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸੰਯੁਕਤ ਉਦਯੋਗ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਪ੍ਰੋ. ਸ਼ਰਮਾ ਦੀ ਰਾਏ ਨੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਐਮ.ਜੀ.ਬੀ. ਦੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਨਾਲ ਜੇ.ਵੀ.ਸੀ. ਲਈ ਜਾਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਭਾਰ ਪਾਇਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਦੇ ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਨੇ ਵੀ ਐਮ.ਜੀ.ਬੀ. ਨਾਲ ਤਕਨੀਕੀ ਸਹਿਯੋਗ ਲਈ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜੇ ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਨੇ ਸਬ-ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ ਹੁੰਦੀ ਕਿ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਦੇ ਆਪਰੇਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਤਕਨੀਕ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਉੱਚ ਪੱਧਰ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਅਤੇ ਲਾਗਤ ਘਟਾਉਣ ਦੀ ਵੱਡੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਰਸਤੇ ਨੂੰ ਅਜ਼ਮਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਉਥੇ, ਬੋਰਡ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ 28 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1994 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਨੂੰ ਐਮ.ਜੀ.ਬੀ. ਨਾਲ ਤਕਨੀਕੀ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜੇ.ਵੀ.ਸੀ. ਲਈ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਐਮ.ਜੀ.ਬੀ. ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ 20 ਜੂਨ, 1994 ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਸ੍ਰੀ ਏ.ਕੇ. ਬਸੂ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਬਲਕਿ ਤਿੰਨ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸਬ-ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਲੱਗਦਾ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਮੁੜ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਸਾਧਾਰਣ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਥੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਲੀਜ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਗੱਲ ਸੀ, ਜਿਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਰਟੀਕਲ 14 ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਉੱਚਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਭਾਵ, ਟੈਂਡਰਾਂ ਲਈ ਬੁਲਾਉਣਾ। ਅਸੀਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਜਾਇਦਾਦ ਵੇਚਣੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ ਲੀਜ਼ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਸਾਮਾਨਿਆਂ ਤਰੀਕਾ ਨਿਲਾਮੀ ਜਾਂ ਟੈਂਡਰਾਂ ਲਈ ਬੁਲਾਉਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਰੇ ਇੱਛੁਕ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ/ਲੀਜ਼ਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਬੋਲੀਆਂ/ਟੈਂਡਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਬਰਾਬਰ ਮੌਕਾ ਮਿਲੇ। ਭਾਵੇਂ ਇੱਥੇ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਸਾਧਾਰਣ ਸਥਿਤੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹਾ ਕੋਰਸ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਮੰਗ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਬਹਿਰਹਾਲ, ਇੱਥੇ ਮਾਮਲਾ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰਾ ਹੈ।

ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਨਾ ਕੇਵਲ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਇਸਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਤੇ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਸਾਝੇਦਾਰ ਦੀ ਭਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਸਿਰਫ ਮੰਗਣ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਸਾਰੀਆਂ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਦਵਾਈ ਕੰਪਨੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਾਜ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ। ਵਪਾਰੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਲਈ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲਾਭ ਕਮਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ: ਆਖਰਕਾਰ ਇਹ ਇੱਕ ਸੰਦੇਬਾਜੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਸਿਰਫ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਜੇ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਨੇ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਵਿਵਸਥਾ ਨਾਲ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ।

ਫਿਰ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਨੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ 31.68 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਲੀਜ਼ ਰਕਮ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਨਾ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਮ.ਜੀ.ਬੀ. ਕਿੰਨੀ ਲੀਜ਼ ਰਕਮ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ, ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਘੱਟ ਰਕਮ ਲਈ ਇੱਕ ਐਮ.ਓ.ਯੂ. ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਕਈ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਉਸਦਾ 3 ਮਈ, 1994 ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਪੱਤਰ ਸੀ, ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਬਸੂ ਨੇ ਐਮ.ਜੀ.ਬੀ. ਨੂੰ 10 ਮਈ, 1994 ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਪਰ ਐਮ.ਜੀ.ਬੀ. ਨੇ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਨੂੰ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ (ਐਮ.ਜੀ.ਬੀ. ਦੇ ਪੱਤਰ ਦੁਆਰਾ 17 ਮਈ, 1994 ਨੂੰ) ਅਤੇ ਕਿ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਪੱਤਰ ਬੋਰਡ ਅੱਗੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਜੇ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਸਰਕਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਸਾਰਾ ਵਿਵਾਦ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ ਗੁਆ ਬੈਠਾ।

ਫਿਰ ਇਹ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੂੰ ਹੀ ਅਨੁਸਾਰੀ ਅਨੁਚਛੇਦ 117 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵੱਲੋਂ ਅਨੁਚਛੇਦ 77 ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਵਪਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮ ਸਿਰਫ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦਾਂ ਦੇ ਸੰਘ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 117 ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਉਪ ਸਕੱਤਰ ਵੱਲੋਂ ਕਿਹੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਵੀ ਸਮਾਨ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਯੋਗ ਹੈ। ਹੁਣ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੱਤਰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਰਸਾਇਣ ਅਤੇ ਖਾਦਾਂ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਾ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਵਾਲ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦਾਂ ਦੇ ਸੰਘ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 117 ਵਿੱਚ "ਪ੍ਰਧਾਨ" ਸਿਰਫ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੂੰ ਹੀ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਇਹ ਇੱਕ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ ਤੇ ਵਰਤਣੀ ਹੈ? ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦੇ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਅਨੁਸਾਰ ਅਨੁਚਛੇਦ 117 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਮਹਾਰਾਣੀ ਵਾਂਗ ਭਾਰਤ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦਾ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮੁਖੀ ਹੈ। ਦੇਖੋ ਰਾਇ ਸਾਹਿਬ ਰਾਮ ਜਵਿਆ ਕਪੂਰ & ਓ.ਆਰ.ਐਸ. v. ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, [1955] 2 S.C.R. 225 ਅਤੇ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. v. ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, [1975] 1 S.C.R. 814 ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਪਨੀ ਹੈ। ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਏਜੰਸੀ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਸੀ ਇੱਕ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਸ਼ਕਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 117 ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦਾ ਇੱਕ ਰੂਪ ਹੈ ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਆਰਟੀਕਲ 117 ਵਿੱਚ "ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਉਚਿਤ ਹੈ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ। ਕਹਿਣ ਲਈ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਖੁਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਭਿਆਸ ਨਾ ਤਾਂ ਵਿਹਾਰਕ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਨਾਲ ਇਕਸਾਰ ਹੈ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦਾ ਮਾਣ ਬੇਸ਼ੱਕ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਸਾਬਕਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ- ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਦਬਾਇਆ ਗਿਆ ਪਰ ਇਹ ਆਖਰਕਾਰ ਰੂਪ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਫਾਰਮ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਇਹ ਨਜ਼ਰੀਆ ਹੈ, ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਬੇਲੋੜਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਉਠਾਉਣਾ ਹੈ ਇਸ ਵਿਵਾਦ. ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਕਹਿਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਕਿ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ

ਨਿਰਦੇਸ਼ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰੀ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ H.A.L. ਦੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਪਛਾਣ ਜਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਮੌਜੂਦਗੀ। ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਇਹ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ H.A.L. ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਦਰੂਨੀ ਮਾਮਲਾ ਸੀ। ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ- ਭਾਰਤ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ SPIC ਅਤੇ P.B.G ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਠੁਕਰਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਮੁੜ ਮੁਲਾਂਕਣ।

ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਟੋਰੈਂਟ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਐਚ.ਏ.ਐਲ. ਨੂੰ ਜੂਨ 15, 1994 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੀ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਜੂਨ 20, 1994 ਨੂੰ ਐਮ.ਓ.ਯੂ. ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਰਸਾਇਣ ਅਤੇ ਖਾਦਾਂ ਲਈ ਮੰਤਰੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਟੋਰੈਂਟ ਨੇ ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਨਾਲ ਤਸਵੀਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਵੀ ਬਰਾਬਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਚੂੰਕਿ ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਪਣਾ ਪਲਾਂਟ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਤਕਨੀਕ ਵੀ ਸਲੋਵਾਕੀਆ ਦੀ ਬਾਇਓਟਿਕਾ ਦੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੀ.ਬੀ.ਜੀ. ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ ਦੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਣਾ ਵੀ ਕੋਈ ਉਪਯੋਗੀ ਮਕਸਦ ਨਹੀਂ ਸਰਵ ਕਰੇਗਾ।

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਮ.ਜੀ.ਬੀ. ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਐਮ.ਓ.ਯੂ. ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ 20 ਜੂਨ, 1994 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਕਾ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪੂਰੀ ਉਮੀਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਐਮ.ਓ.ਯੂ. ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਜਾਂਚੇਗੀ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਐਮ.ਓ.ਯੂ. ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੇ ਉਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਸੰਭਵ ਹਨ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਇਹ ਐਮ.ਓ.ਯੂ. ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਰੂਪ ਜਾਂ ਸੋਧੇ ਗਏ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਜੇ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤ ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਮੇਂ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਦੇ ਠੇਸ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਣਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਅਤੇ ਇਹ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਕੋਈ ਖਰਚਾ ਨਹੀਂ।

ਵੀ.ਐਮ.

ਅਪੀਲਾਂ ਖਾਰਜ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate